

68 LA MARGINEDA-PIC BONY DE LA PICA-SISPONY-LA MARGINEDA

NO ET PERDIS...

la visita al Jaciment de la Margineda. Un conjunt arqueològic rovell de l'ou de la història d'Andorra datat a l'època dels Pareatges (1278-1288), documents en què es basa la independència i hegemonia d'Andorra al llarg dels segles. Podem presumir d'haver subsistit durant més de 700 anys sense cap conflicte armat.

SABIES QUE...

prop de l'inici de l'itinerari hi ha la Torre dels Russos, un edifici dissenyat per Cèsar Martinell, i d'estil modernista amb traces de noucentisme que constitueix un dels exemples de l'arquitectura del granit.

TOPONÍMIA

Bony de la Pica: segons el llibre "Arrels d'Andorra", s'usa el nom de pica si el cim conforma dos pics bessons o bé quan el cim fa una petita carena en forma de tall. Etimologia: feminització del pic.

Aconitum Napellus

Rhododendron Ferrugineum

Vaca bruna d'Andorra

Església de Santa Coloma

Aquest exigent i alhora espectacular itinerari circular ens donarà la possibilitat de descobrir la vall d'Enclar. Declarat primer vedat de caça l'any 1987, té un gran valor faunístic, ja que és on conviu la població d'isards més important del Principat, tant en extensió de territori com en quantitat d'exemplars.

La seva variada vegetació ens permetrà observar les diferents espècies a mida que anem superant els diversos estatges. A l'estatge muntà trobarem saücs, (*Sambucus racemosa*), el boix (*Buxus sempervirens*) i el roure martinenc (*Quercus humilis*). A l'estatge subalpí trobarem el pi roig (*Pinus sylvestris*), i a mida que ens apropem a l'estatge alpí el reemplaçarà el pi negre (*Pinus uncinata*), última espècie abans dels prats alpins.

En aquests medis, a tocar del nucli urbà, són freqüents els roquerol (*Ptyonoprogne rupestres*), el falciot (*Apus apus*), la cotxa fumada (*Phoenicurus ochrurus*) i el gafarró (*Sernus serinus*). Als blocs de roca hi abunden les serenalles ibèriques (*Podarcis hispànica*) i als indrets més frescals, les roqueres (*Podarcis muralis*).

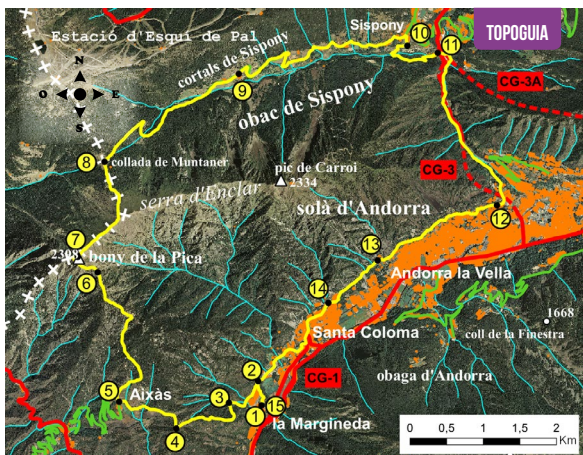
És imprescindible que de tant en tant fem un cop d'ull al cel, doncs aquest camí és un dels millors indrets d'Andorra per observar grans rapinyaires.

La tornada es realitzarà pels cortals de Sispony on observarem els seus paisatges agrícoles i la bona conservació de les seves bordes. Finalment agafarem el camí del rec del Solà, amb unes vistes úniques al centre urbà de la capital.

ANDORRA LA VELLA

68. LA MARGINEDA-PIC BONY DE LA PICA-SISPONY-LA MARGINEDA

LLOC ALTURA	DISTÀNCIA DESNIVELL	TEMPS	COORDENADES	DESCRIPCIÓ	
1 LA MARGINEDA 1.000 m	--	--	N42 29.201 E1 29.465	Per arribar al punt de sortida des d'Andorra la Vella agafarem la carretera CG-1, en direcció sud fins a la rotonda de la Margineda. Agafarem el carrer que puja fins al nucli urbà de la Margineda on trobarem el camí empedrat de Santa Coloma.	
2 CAMÍ D'AIXÀS 1.015 m	400 m (+15 m)	5'	N42 29.376 E1 29.421	Seguirem el camí GRP, a pocs metres passarem vora l'institut de la Margineda i tot seguit arribarem al camí d'Aixàs.	
3 FONT DE L'ESQUEROLA 1.121 m	980 m (+106 m)	25'	N42 29.227 E1 29.141	Camí exigent des del primer moment a la Canal del coll de l'Obac. Aquesta conca hidrològica i la seva humanització fins a dia d'avui, oculta traces de l'antic rec. Fent marrades arribarem a la font de l'Esquerola.	
4 COLL JOVELL 1.562 m	2.540 m (+441 m)	1h 40'	N42 29.023 E1 28.622	El camí continua en direcció sud. Fent marrades superarem la forta pendent fins a arribar a Coll Jovell, on trobarem una estació meteorològica.	
5 AIXÀS 1.536 m	3.680 m (-26 m)	1h 55'	N42 29.221 E1 28.030	El sender ens donarà un descans fins a arribar al poble d'Aixàs, on hi trobarem una església romànica dedicada a St. Joan Evangelista.	
6 SERRA DE L'OBAGA D'ENCLAR 2.197 m	6.120 m (+661 m)	4h	N42 30.186 E1 27.819	L'itinerari segueix direcció nord, marcat en tot moment per una constant i molt forta pendent fins a Portell de les Comes. A continuació, serra serrant arribarem al vèrtex geodèsic del Bony de la Pica, que fita amb Espanya.	
7 PIC BONY DE LA PICA 2.403 m	6.670 m (+206 m)	4h 30'	N42 30.290 E1 27.624	A continuació, la part més alpina i tècnica de l'itinerari. En els últims metres, el camí agafarà direcció NE fins a arribar al pic Bony de la Pica.	

FITXA TÈCNICA

10 H 30 MIN

+1431 M
 -1431 M

25.400 M

SI

TEMPS APROXIMATS

SENYALITZACIÓ DEL RECORREGUT

GRP

Andorra la Vella

Andorra
visitandorra.com

LLOC ALTURA	DISTÀNCIA DESNIVELL	TEMPS	COORDENADES	DESCRIPCIÓ	
8 COLLADA DE MONTANER 2.097 m	8.980 m (-306 m)	5h 30'	N42 30.977 E1 27.864	El GRP segueix pel llom fins a arribar al pic d'Enclar. A pocs metres agafarem una direcció NO fins a baixar al bosc. Tot seguit trobarem la collada de Montaner.	
9 CORTALS DE SISPONY 1.677 m	11.890 m (-420 m)	6h 30'	N42 31.633 E1 29.193	Abandonarem el GRP per seguir el camí comunal (punts grocs) direcció NE. El sender s'endinsarà dins del bosc. A continuació, seguirem per una pista forestal. Abans d'arribar als corts de Sispony, creuarem el riu dels Hortons.	
10 CAMÍ DE LA QUERA 1.337 m	15.080 m (-340 m)	7h 30'	N42 31.865 E1 30.878	Seguint la pista forestal arribarem a la carretera CS-320, on la seguirem fins al poble de Sispony. Abans d'arribar al museu de la Casa Rull, girarem a dreta, i pocs metres més a baix trobarem el camí de la Quera.	
11 CAMÍ RAL (CTRA. GRAL. 3) 1.205 m	16.210 m (-132 m)	7h 50'	N42 31.803 E1 31.175	Agafarem el camí de la dreta i pocs metres més a baix creuarem el riu de Muntaner. Seguint el camí arribarem a la carretera general.	
12 CAMÍ DEL REC DEL SOLÀ 1.120 m	19.370 m (-85 m)	8h 20'	N42 30.711 E1 31.832	El sender segueix en direcció sud paral·lel al riu. A pocs metres hi ha l'ermita de Sant Antoni de la Grella, tot seguit creuarem el riu pel pont romànic de Sant Antoni i altre cop travessarem el riu fins a arribar a la captació del Rec del Solà. Unes escales de relliga ens permetran travessar l'estructura viària del túnel del Grau de la Sabata. Caldrà agafar el camí del Pont Pla per poder tornar al Rec del Solà pel camí de la Llobatera, on seguirem el curs de l'aigua fins a arribar en vistes de la vall central.	
13 CAMÍ DEL SOLÀ 1.122 m	21.340 m (+2 m)	8h 40'	N42 30.245 E1 30.559	Deixarem enrere els horts, la panoràmica excepcional del Centre Històric d'Andorra la Vella i de tot el fons de la vall. Seguirem el camí del Solà, acompanyats de tarteres, vegetació i parets rocoses.	
14 APARCAMENT DEL CEMENTIRI NOU 1.038 m	22.680 m (-84 m)	9h	N42 29.957 E1 30.105	L'itinerari segueix enmig de blocs de granit, on trobarem diverses cadenes que ens podran ajudar a progressar i, a continuació, arribarem a l'aparcament del cementiri nou.	
15 LA MARGINEDA 1.000 m	25.400 m (-38 m)	9h 20'	N42 29.199 E1 29.458	Seguint el GRP, baixarem per la carretera fins al col·legi Janer, on girarem a mà dreta fins al final del carrer per trobar unes escales a mà esquerra. Baixarem les escales i continuarem recte fins a la carretera general. Girarem a l'esquerra i agafarem la pasarel·la fins a l'església de Santa Coloma. Tot seguit un camí ample i empedrat ens portarà al punt de sortida de la Margineda.	

PERFIL DEL RECORREGUT

